

Алгоритм відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів. Прийом Геймліха

Презентацію створила:

Пірогова І.В., вчитель біології, школи
I – III ступенів № 292 імені гетьмана
України Івана Мазепи,
Деснянського р-н., м. Києва

Наказ МОЗ від 15 січня 2014 року № 34 про медичну допомогу при нерохідності ВДШ

- Відповідно до уніфікованого клінічного протоколу екстреної медичної допомоги для дорослих і дітей, старших одного року, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 15 січня 2014 року № 34, медична допомога пацієнтам з гострою непрохідністю дихальних шляхів стороннім тілом до приїзду машини швидкої допомоги повинна бути надана в перші хвилини від потрапляння його в дихальні шляхи та, якщо можна, у перші секунди з моменту появи задухи (асфіксії).

Після встановлення в постраждалого стану часткової або повної непрохідності необхідно в оперативно-диспетчерську службу центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф або попросити когось це зробити.

103

Вислухайте і виконайте поради диспетчера, які мають бути такими:

- • впевніться у власній безпеці і оцініть ситуацію;
- • визначте, чи постраждалий притомний, запитайте в нього: «Чи ти вдавився?»;
- • визначте, чи може постраждалий кашляти і дихати.

Зазвичай стає дихати легше, якщо встати і опертися на стілець або стіл.

Якщо так, то фізичних зусиль для надання допомоги застосовувати не потрібно: постраждалий, як правило, може самостійно відкашляти стороннє тіло.

Потрібно триматися поряд із постраждалим, спостерігати за ефективністю його дихання, заспокоювати його і спонукати кашляти. Кашель — найефективніший спосіб усунення стороннього тіла

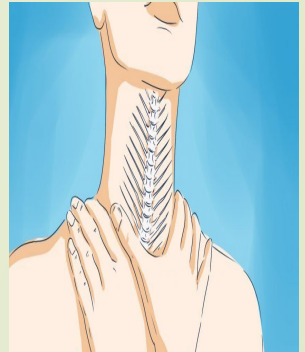
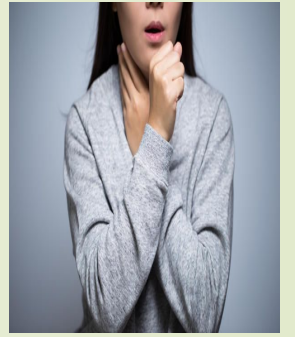

□ При цьому, якщо стороннє тіло, що було виштовхнуте з дихальних шляхів під час нападу кашлю, залишилось у порожнині рота, його слід негайно вилучити, оскільки після звільнення ДШ відбувається обов'язковий (рефлекторний) глибокий вдих і стороннє тіло знову може потрапити в дихальні шляхи.

Якщо постраждалий притомний

- але у нього різко зростає загальна слабкість, уповільнюється і припиняється дихання та кашель, він тримається руками за шию, його обличчя набуває синюшного відтінку, негайно почніть надавати допомогу;
- • візьміть постраждалого за торс, однією рукою обхопіть його на рівні верхньої частини живота, а другою нахиліть його тулуб уперед до кута 30-45° обличчям донизу і виконайте 5 різких, але не дуже сильних ударів долонею між лопатками. За відсутності ефекту повторіть цю маніпуляцію;

Не поспішайте виконувати відразу всі п'ять ударів — після кожного удару контролюйте відходження стороннього тіла з дихальних шляхів постраждалого.

□ Якщо ці дії виявилися безуспішними, застосуйте піддіафрагмальний поштовх (прийом Геймліха).

Техніка виконання Прийому Геймліха

Якщо постраждалий перебуває у вертикальному положенні, станьте позаду нього і обхопіть його своїми руками на рівні верхньої частини живота. Підтримуючи за тулуб, нахиліть постраждалого вперед. Складіть одну свою кисть у кулак і помістіть його великим пальцем у напрямку до тулуба у надчеревній ділянці.

- Другою своєю кистю зафіксуйте кулак зверху. Різко стискайте живіт і нижні ребра постраждалого (до 5 разів) у напрямку знизу-вгору до діафрагми для того, щоб створити потужний зворотній рух повітря з легень (унаслідок раптового підвищення внутрішньочеревного тиску), яке і виштовхує стороннє тіло з гортані.

Якщо такі дії були не ефективні

Далі чергуйте 5 ударів між лопатками і 5 піддіафрагмальних поштовхів аж до прибуття бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги або поки постраждалий не втратить свідомість. У цій ситуації важливо підтримати його, повільно опустити на землю, покласти на спину, не давши йому впасти. Для цього необхідно поставити свою ногу між ногами постраждалого, і коли він втратить свідомість, то сповзе по вашій нозі на підлогу.

Прийом Геймліха в лежачому положенні

- Якщо постраждалий перебуває в горизонтальному положенні, то для вилучення стороннього тіла з дихальних шляхів існує так званий «прийом Геймліха в лежачому положенні» (іл. 14.7). Постраждалого слід вкласти на спину, сісти на його стегна «верхи» і двома кулаками здійснювати різкі натискання (поштовхи) на верхню частину живота у напрямку до легень, що забезпечує вже описаний механізм.

Самодопомога в разі непрохідності дихальних шляхів (аутоГеймліх)

- ❑ Якщо відбулася гостра непрохідність дихальних шляхів і немає кому допомогти, потрібно здійснити самодопомогу (так званий аутоГеймліх).
- ❑ Розмістіть кулак у надчеревній ділянці (підребер'ї), долонею іншої руки накрийте кулак і різко та сильно здійсніть поштовх руками знизу вгору і ззовні досередини

- ❑ якщо таким чином не вдалося виштовхнути стороннє тіло з дихальних шляхів, слід вдатися до більш ефективного варіанту аутоГеймліх: «навалитись» ділянкою надчерев'я на горизонтальний предмет, що міцно стоїть (спинку стільця, кут стола, перила) і за рахунок ваги власного тіла здійснити різкі поштовхи кілька раз знизу вгору

Не можна застосовувати прийом Геймліха за таких умов

- • підозра на травматичне пошкодження ребер і органів грудної порожнини;
- • підозра на травматичне пошкодження органів черевної порожнини;
- • надмірна маса постраждалого;
- • виражені набряки;
- • постраждала — жінка в другій половині вагітності

Допомогу в разі непрохідності дихальних шляхів у дітей надають відповідно до віку пацієнта.

□ Малюків до року укладають на передпліччя або стегно обличчям вниз так, щоб голова була нижче рівня тулуба, і виконують 5 енергійних поштовхів (ударів) по спині між лопатками

□ Якщо цей прийом виявився неефективним, дитину потрібно покласти на рівну тверду поверхню обличчям догори і, сильно закинувши голову (щоб дихальні шляхи стали максимально прохідними), 5 разів з інтервалом в 1 секунду різко натискати на середину грудини

Дитину старшу за один рік

- у разі часткової непрохідності (ще може дихати, кашляти і говорити), нахиліть уперед або покладіть собі на коліна. Відтак зробіть 5 ударів у міжлопаткову ділянку і після кожного перевіряйте, чи вийшло стороннє тіло в ротову порожнину.

- У разі повної непрохідності (за умови збереження свідомості!), застосовують прийом Геймліха, як у дорослих .
- Для цього треба обійняти дитину ззаду або поставити її спиною до себе; стати на коліна; обхопити корпус постраждалої дитини руками; з'єднати руки; провести 5 поштовхів у підребер'ї, щоб виштовхнути стороннє тіло.
- Після кожного з поштовхів треба оглянути порожнину рота дитини. Якщо непрохідність зберігається і дитина втрачає свідомість, слід негайно приступити до проведення серцево-легеневої реанімації.

ДОМАШНЯ ЗАВДАННЯ

- Прочитати параграф 14.
- Дати відповіді на запитання після параграфа.

А. А. Гудима, К. О. Пашко,
І. М. Гарасимів, М. М. Фука

ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ

РІВЕНЬ СТАНДАРТУ

10

- Презентацію створена на основі параграфа 14, підручника «Захист Вітчизни (рівень стандарту, «Основи медичних знань»)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти // Гудима А. А., Пашко К. О., Гарасимів І. М., Фука М. М. Тернопіль: Астон, 2018. - 192 –с.: іл.

